



Et år i flyttemandens tegn



2004 startede med at være præget af etableringen af DANAK i Skovlunde

Vi har dog fundet det vigtigt at afsætte tid til formulering af en vision og mission for DANAK.

Strategiudvikling

'DANAK skal medvirke til at sikre og synliggøre danske virksomheders troværdighed'

På baggrund af denne mission, har vi i 2004 udarbejdet en ny strategi for DANAK. I strategien fokuserer vi på vores arbejde med akkreditering, og hvorledes vi kan fastholde og forbedre de værdier, som er grundlaget for akkrediteringsarbejdet, nemlig – kompetence, anerkendelse, uvildighed, ensartethed, og at DANAK skal være værdiskabende og effektiv.

Strategien har været drøftet blandt DANAK's medarbejdere, i bestyrelsen og med Sikkerhedsstyrelsen, og er blevet forelagt sektorudvalgene. Efter den sidste godkendelse i bestyrelsen forventer vi, at strategien er klar til at danne ramme om vores virke de næste år.

Nye priser i 2005 – med sikkerhed

I de seneste to numre af DANAK-Nyt har vi varslet en prisforhøjelse, der ikke er effektueret endnu. Prisforhøjelsen er ikke sat i kraft, fordi Rigsrevisionen har fundet, at den hjemmel, som giver DANAK mulighed for selv at fastsætte sine priser, ikke var præcis nok. Yderligere mente Økonomi- og Erhvervsministeriet, at en ny prisbekend-

gørelse med forhøjede priser ikke er i overensstemmelse med skattestopet.

Imidlertid er myndighederne nu ved at skabe klarhed omkring DANAK's rolle i forbindelse med prisfastsættelsen. Folketinget behandler i november og december en ændring af lov om erhvervsfremme, der giver præcis hjemmel til DANAK til selv at kunne fastsætte sine priser – efter aftale med Sikkerhedsstyrelsen. Denne ændring forventes at træde i kraft 1. januar 2005, og DANAK udsteder efter vedtagelsen af ændringen et prisblad gældende fra denne dato.

DANAK's priser er sidst ændret i 2001, og det er nødvendigt delvist at indhente den pris- og lønstigning, der har været i den mellemliggende periode.

Flytning af DANAK's administrative systemer

Selve den fysiske flytning for et år siden gik over al forventning, og vi havde fuld kraft på vores akkrediterings- og metrologiaktiviteter gennem hele processen. I forbindelse med flytningen skulle DANAK's administrative systemer som regnskab og databaser opbygges selvstændigt med mulighed for videre udvikling og udvidelser. Dette har været en omfattende og langvarig proces, som ikke har kunnet undgå at give meget besvær for DANAK's medarbejdere – og desværre også enkelte gener for vores kunder, hvilket vi beklager.

Laboratoriedag 2005

DANAK planlægger en laboratoriedag d. 13. april 2005 på Fyn. Vi vil her prøve at samle alle laboratorier i Danmark om faglige emner om akkreditering og i mere fagspecifikke workshops i sektorerne. Vi vil senere udsende en invitation til laboratoriedagen.

Tak for i år

Jeg vil gerne benytte lejligheden til på DANAK's vegne at sige tak for samarbejdet i 2004 og ønske alt godt i det nye år.

Jesper Høy



2004 har været et spændende og udfordrende år for DANAK både nationalt og internationalt.

Vi vil gerne sige tak for et godt samarbejde med kunder, myndigheder og øvrige samarbejdspartnere inden for såvel akkreditering som for metrologi.

Alle ønskes en rigtig glædelig jul og et godt nytår, og vi ser frem til et fortsat godt samarbejde i 2005.



Hvad sker der med DANAK's hjemmeside?

I oktober fik Dansk Metrologi's hjemmeside nyt udseende, og det er planen, at hele DANAK's hjemmeside skal have nyt design

I nogen tid har vi ment, at vores hjemmeside har været utidssvarende, og vi er derfor i gang med at revidere den. De væsentligste problemer med siden er, at den er svær at navigere på, og nogle data har været utilgængelige. Vi har derfor planlagt en ny struktur og et nyt udseende til hjemmesiden.

Ny navigation

Vi har gennemgået alle oplysninger på siden og samlet oplysninger, der logisk hører sammen under menupunkter. Vi har også defineret en række nye menupunkter. Således er der i den nye navigationsstruktur et punkt, der kun handler om akkreditering, hvad fordelene er, hvordan akkrediteringsprocessen foregår osv.

Information om sektorudvalgene er flyttet frem i hovedmenuen, så oplysninger om udvalgsmedlemmer og kommissorium er lettere tilgængelige.

De samme funktioner og en enkelt ny

DANAK's hjemmesides funktioner er bevaret. Grundlagene for akkrediteringer er opdateret og fungerer på den reviderede side, som de hidtil har gjort, dog under en ny og kortere titel.

Søgningen i databasen over akkrediterede og godkendte virksomheder foregår som hidtil. Dette menupunkt har også fået en ny titel, som er længere, men til gengæld mere præcis. Funktionaliteten i databasefunktionen er blevet optimeret, således at data til stadighed er opdaterede og tilgængelige.

Der er kommet en ny funktion til – en generel søgefunktion, som dækker hjemmesidens sider, men ikke databasen over de akkrediterede og godkendte virksomheder. Søgningens form er fri tekst søgning.

Databasen for metodelister "Webtool" forbliver uforandret.

Nyt udseende

De overordnede tanker bag designet af DANAK's hjemmeside er, at siden skal være enkel, lys og let at overskue. På Dansk Metrologi's hjemmeside ses rammerne for det nye udseende. Sidste hånd lægges dog på designet i disse dage, så der vil komme nogle ændringer i forhold til det design, der er tilgængeligt nu, da det pt. ikke lever helt op til vores designkrav.

Grundlaget for det nye design

Til revisionen af hjemmesiden har vi brugt tre udgangspunkter. Vi har bedt en speciale studerende på RUC's kommunikationsuddannelse lave en kommunikationsanalyse af hjemmesiden. Vi har foretaget en interviewundersøgelse blandt vores kunder, og vi har selv identificeret problemområder. Den RUC-studerende har analyseret den samlede information og på baggrund heraf, har vi i fællesskab defineret grundlaget for den nye struktur og det nye design.

Et værktøj til jer og jeres kunder

Det primære formål med hjemmesiden er, at den skal være et godt værktøj. Det skal være hurtigt og enkelt at finde de nødvendige oplysninger om love, standarder, akkrediterede virksomheder og nyheder. Jeres potentielle kunder skal hurtigt kunne finde jer samt oplysninger om, hvad hele akkrediteringssystemet er, og hvordan det fungerer.

DANAK's reviderede hjemmeside

DANAK's reviderede hjemmeside er i skrivende stund ikke tilgængelig, da vi er ved at lægge sidste hånd på funktionalitet og design. Siden forventes at blive tilgængelig i januar 2005.

Fortæl os jeres mening

Vi vil altid gerne høre jeres mening om både hjemmesiden og DANAK-Nyt, så hvis I har en kommentar eller idé, så send en mail til danak@danak.dk.

I den forbindelse vil vi gerne sige tak til de virksomheder, der har stillet sig til rådighed for interviewundersøgelsen.

Yderligere information
Jesper Høy
Tlf.: 77 33 95 33

Konsortium med DANAK vinder metrologiprojekt i Litauen

Sidste år udbød EU et omfattende projekt inden for "Phare Twinning". Et konsortium bestående af de fire samarbejdspartnere DELTA, DFM, FORCE og DANAK vandt projektet i konkurrence med adskillige store institutioner i EU

Projektets formål

Projektet blev udbudt umiddelbart inden Litauens indtrædelse i EU for at sikre, at Litauens metrologiorganisation hurtigt og effektivt kan implementere EU's direktiv for måleinstrumenter. Formålet med projektet er således at hjælpe Litauen som nyoptaget medlem i EU med indførelsen af EU's regelsæt på metrologiområdet.

Projektarbejdets indhold

EU's direktiv, som skal implementeres, omfatter de fremtidige regelsæt for benzinnålere, elmålere, vandmålere, varmeenergimålere, vægte, gasmålere, taxametre, udstødningsgasmålere, længde- og dimensionsmåleudstyr. Ud over at hjælpe Litauen med at indføre direktivet, inkluderer projektarbejdet også drøftelser af de forskellige måder, et sådant måleteknisk direktiv kan opdeles i relation til indarbejdelse i bekendtgørelser og måletekniske regler.

I forbindelse med opdelingen skal projektholdet gennemgå de forskellige muligheder, der vil være for at indføre nye godkendelsesprocedurer for fabrikanter af målere. Herunder skal det blandt andet debatteres, hvordan disse godkendelsesprocedurer vil kunne håndteres i praksis, for eksempel ved at fabrikanterne får mulighed for selv at godkende deres fremstillede måleudstyr under forudsætning af, at de har et certificeret kvalitetsstyringssystem.

Ikke kun metrologi

Projektarbejdet omfatter ikke kun danske og litauiske metrologikyndige. DANAK-Akkreditering er også deltager i projektet, som arrangerer af to kurser i Litauen, hvor de lokale kalibrerings- og prøvningslaboratorier får en gennemgang af de teoretiske og praktiske forudsætninger for opnåelse af akkreditering.

Ud over de fire konsortiemedlemmer er også andre organisationer repræsenteret i projektet, fordi det er af en sådan størrelse, at man har valgt at inddrage yderligere aktører, f.eks. deltager NVE, Nordvestsjælland Elektricitetsforsyning, og PTB, det nationale metrologiinstitut i Tyskland, i arbejdet.

Projektets varighed og form

Projektet løber over en periode på godt et år, og alt projektarbejde udføres i Litauen gennem et meget nært samarbejde mellem danske og litauiske metrologirepræsentanter. De danske aktører er i Litauen 1 uge ad gangen – i flere omgange – for at skabe de tætte relationer, som et sådant samarbejde nødvendiggør.

Arbejde med flere dimensioner

Opholdene i Vilnius betyder også, at de danske udsendinge stifter bekendtskab med den litauiske kultur. Besøg på historiske steder, kirker, museer og universitet, som er et af Europas ældste, og de tætte samarbejdsrelationer er basis for en fælles forståelse, der rækker ud over det formelle metrologiprojekt og danner grundlag for fremtidigt samarbejde mellem de to EU-medlemslande.

Yderligere information
Keld Palner Jacobsen
Tlf.: 77 33 95 72
kpi@danak.dk

Arbejds miljø-certificering

OHSAS 18001

Fra 2001 har danske virksomheder kunnet opnå et akkrediteret certifikat for deres arbejdsmiljøledelsessystem. Grundlaget for dette certifikat var en bekendtgørelse udstedt af Arbejdsministeriet (Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 923 af 21. oktober 2001).

Sideløbende med dette har flere danske certificeringsorganer tilbudt certificering af arbejdsmiljøledelsessystemer med henvisning til OHSAS 18001, der er et kravdokument udarbejdet af en række internationale certificeringsorganer. Det har imidlertid ikke været muligt at få et akkrediteret certifikat på baggrund af OHSAS 18001, da den ikke har været anset som akkrediterbar pga. manglende høring af og anerkendelse fra f.eks. myndigheder og arbejdsmarkedspartnere.

Der er nu igangsat en høring for at gøre det muligt at udstede akkrediterede certifikater i Danmark på basis af OHSAS 18001. Det er forventningen, at efter høringen i slutningen af 2004 – begyndelsen af 2005 – vil certificeringsorganer kunne akkrediteres til at certificere arbejdsmiljøledelsessystemer i henhold til OHSAS 18001. Beskæftigelsesministeriet arbejder sideløbende med at udarbejde grundlaget for, at virksomheder på basis af en akkrediteret certificering efter OHSAS 18001 kan opnå de samme fordele som virksomheder, der har en akkrediteret certificering på basis af bekendtgørelse 923/2001.

Yderligere information
Leif Funch
Tlf.: 77 33 95 44
lfu@danak.dk



Autoriserede arbejds- miljørådgivere

Som et led i den reviderede arbejdsmiljølov er der indført krav om brug af autoriserede rådgivere til løsning af bestemte arbejdsmiljøproblemer.

Autorisationen skal baseres på dokumentation for opfyldelse af krav til kompetencer hos medarbejdere beskæftiget i den autoriserede organisation og krav om procedurer for evaluering af den udførte rådgivning.

Autorisationsordningen er beskrevet i arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 555 af 17. juni 2004.

Det er Arbejdstilsynet, der står for autorisationen af arbejdsmiljørådgiverne. Arbejdstilsynet har indgået aftale med DANAK om at yde konsulentbistand i forbindelse med bl.a. vurdering af kompetencer hos personale ansat i de ansøgende organisationer.

Det har været muligt at søge om autorisation siden den 15. september 2004, men de første rådgivningsopgaver, der kræver autorisation, vil først komme i begyndelsen af 2005.

Yderligere information
Leif Funch
Tlf.: 77 33 95 44
lfu@danak.dk

Gradvis overgang til ISO 14001:2004

IAF har vedtaget nedenstående retningslinier for overgangen fra ISO 14001:1996 til ISO 14001:2004

Forberedelsesperiode

Indtil 15. maj 2005 skal certificeringsorganet aftale med nye kunder, hvorvidt audit skal gennemføres efter den gamle eller den nye standard.

Implementeringsperiode

Efter 15. maj 2005 skal alle auditplaner referere til ISO 14001:2004 som auditkriterie for både eksisterende og nye kunder.

Ekstra besøg

Der kræves ikke ekstraordinære besøg som følge af den reviderede standard.

Afvielser

I en implementeringsperiode indtil 15. maj 2006 kan der i organisationer med certifikat efter ISO 14001:1996 rejses afvielser i forhold til den nye standard. Disse afvielser vil dog ikke have indflydelse på certificeringen før afslutningen af implementeringsperioden.

Certifikater

Certifikater skal afspejle den udgave af ISO 14001-standard, der er aftalt lagt til grund for audit. Det forventes, at certifikater løbende revideres på basis af de ordinære overvågningsbesøg i implementeringsperioden. Nye certifikater til ISO 14001:2004 bør ikke føre til ændringer af gyldighedsperioden, med mindre der er gennemført en komplet recertificeringsbedømmelse. Alle certifikater skal være revideret med henvisning til den nye standard inden udgangen af implementeringsperioden.

Afslutning af overgangsperioden

Overgangsperioden afsluttes 15. maj 2006. Herefter vil eksisterende certifikater efter ISO 14001:1996 ikke længere være gyldige. Eventuelle afvielser konstateret i overgangsperioden med reference til den nye standard – og som ikke er luk-

kede ved afslutningen af overgangsperioden – vil forhindre udstedelse af certifikat i henhold til ISO 14001:2004.

Akkrediteringsorganets bedømmelse

Akkrediteringsorganernes bedømmelse vil omfatte certificeringsorganernes planer for effektiv gennemførelse af overgangen til den nye standard.

ISO 14001:2004 blev offentliggjort den 15. november 2004 og forventes at være oversat til dansk i december 2004.

EMAS

Som følge af udgivelsen af ISO 14001:2004 vil Annex 1A i EMAS-forordningen, Parlamentets- og Rådets forordning (EF) nr. 761/2001, blive revideret og komme til at indeholde afsnit 4 fra ISO 14001:2004.

Den modificerede forordning med det reviderede annex forventes udgivet i maj-juni 2005.

De endelige bestemmelser for overgangen til det nye annex er dog ikke fastlagt endnu. Artikel 14-udvalget under EMAS-forordningen har imidlertid erklæret, at en organisation, hvis ledelsessystem er i overensstemmelse med ISO 14001:2004, også vil være i overensstemmelse med kravene i Annex 1A i den gamle version.

En forudsætning for, at der kan anvendes et ISO 14001:2004 certifikat som dokumentation for opfyldelse af Annex 1A i Rådsforordningen vil være, at gyldighedsområdet (aktiviteter og adresser) for de to 'systemer' er identisk, eller i det mindste, at ISO 14001:2004 certifikatet dækker det område, der er genstand for EMAS-verifikationen.

Yderligere information
Emil Dyrelund Jakobsen
Tlf.: 77 33 95 46
edj@danak.dk

ISO 14001:2004

Hvem vil arrangere præstationsprøvning i kalibrering, når DANAK ophører dermed?

DANAK er i gang med at tilpasse sin politik for præstationsprøvning til ændringer omkring præstationsprøvning i såvel EA som ILAC. Baggrunden for denne ændring består i, at der nu er akkrediteringsorganer, som har akkrediteret laboratorier til præstationsprøvning efter ISO Guide 43 i forskellige kombinationer med ISO/IEC 17025 eller DS/EN 45004. Desuden fastlægges det i ISO/IEC 17011, at akkrediteringsorganer ikke må indgå i aktiviteter, som bringer akkrediteringsorganet i konkurrence med de organer, de akkrediterer. DANAK vil derfor nedbringe sin aktivitet med at arrangere præstationsprøvninger inden for dette område.

Mulighed for at afvikle private præstationsprøvninger

DANAK ser de næste par år som en overgangsfase, hvor der skal ske en glidende overgang fra et af DANAK styret udbud af præstationsprøvninger til afvikling af præstationsprøvning i relevante fora. Denne overgang skulle gerne foregå på betryggende vis for laboratorierne såvel som for DANAK, der allerede har kendskab til private ringkalibreringer f.eks. for vandflow, elmålere, HF og moment.

DANAK opfordrer alle fora, som allerede arrangerer eller som ønsker at arrangere præstationsprøvninger, til at rette henvendelse til DANAK. Det anbefales desuden disse fora at afvikle deres præstationsprøvninger (ringkalibreringer) i så god overensstemmelse som muligt med ISO Guide 43 og lade den være en del af aftalegrundlaget for deltagerne. ISO Guide 43 sikrer nemlig den fortrolighed om resultaterne, som en deltager berettiget har krav på.

International udveksling af præstationsprøvninger

I EA's laboratoriekomite er der nu en permanent arbejdsgruppe for præstationsprøvning i kalibrering (ILC). Denne arbejdsgruppe skal arbejde dels med de velkendte EA ILC'er, som mange laboratorier tidligere har deltaget i. Disse ILC'er er med til at understøtte MLA'en, og vil blive fortsat, idet man dog formentlig vil opdele de meget store ILC i flere ILC (evt. parallelle) for at få afviklingstiden inklusiv rapportering ned på 1 år. Der er bred enighed blandt akkrediteringsorganerne

om, at de tidligere forløb på 3-5 år er uacceptable for alle parter.

Det forventes imidlertid, at arbejdsgruppen også skal arbejde med ILC på nationalt og regionalt plan. I den forbindelse vil DANAK gerne agere som talerør i EA for de fora, som ønsker at tilbyde udenlandsk deltagelse i deres præstationsprøvninger. Forudsætningen herfor vil være, at DANAK kan stå inde for kvaliteten af præstationsprøvningen, hvilket kan dokumenteres ved forelæggelse af tidligere rapporter og aftalegrundlag, som inkluderer f.eks. ISO Guide 43.

DANAK's krav til deltagelse i præstationsprøvning

DANAK agter at udgive en ny retningslinie, som vejleder såvel akkrediterede laboratorier som ansøgende laboratorier om, hvorledes de opfylder kravene vedrørende deltagelse i præstationsprøvning. DANAK's krav er aktuelt nedfældet i TF3 §7, TF4 §4 stk.2, TF6 §4 og er med til at udmønte de krav, som EA og ILAC stiller til DANAK og vores medlemskab af den MLA (multilaterale aftale), der sikrer, at de danske laboratoriers certifikater (med kongekrone) anerkendes hos de øvrige medlemmer af MLA'en. Kravet om deltagelse i præstationsprøvning stilles for øvrigt i selve ISO 17025, pkt.5.9, og indgår derfor i forvejen som et naturligt bedømmelsepunkt i forbindelse med besøg på laboratorierne.

Yderligere information

Peer Lang Pedersen

Tlf.: 77 33 95 64

plp@danak.dk

Erik Øhlenschlæger,

Tlf.: 77 33 95 60

eoe@danak.dk.

Akkreditering til fremstilling af certificerede referencematerialer

Ved generalforsamlingen i ILAC i starten af oktober 2004 vedtog ILAC to resolutioner (GA 8.11 og GA 8.12) med følgende eksakte ordlyd:

ILAC Resolution GA 8.11

The General Assembly acknowledges that assessing the technical competence of bodies producing reference materials with assigned values is accreditation of a conformity assessment activity.

ILAC Resolution GA 8.12

The General Assembly resolves that accreditation of technically competent bodies producing reference materials with assigned values will be conducted against harmonized criteria based on ISO Guide 34 and ISO/IEC 17025 in combination.

Hermed er vejen lagt til rette for at sikre laboratorier adgang til certificerede referencematerialer med dokumenteret sporbarhed gennem akkreditering. Det skal fremhæves, at et certificeret referencemateriale i den forbindelse skal opfattes som et sporbarhedsэлемент, og i henhold til seneste udkast til VIM (Vocabulary in Metrology, draft April 2004) skal referencematerialet ledsages af et certifikat som angiver målestørrelsen og den tilhørende usikkerhed (af samme karakter som et kalibreringscertifikat).

DANAK er i gang med at akkreditere laboratorier til fremstilling af referencematerialer, og dette vil ske med den kombination af ISO Guide 34 og ISO/IEC 17025, som netop indeholdes i ILAC's resolution GA 8.12. DANAK er i færd med at udarbejde en retningslinie, som understøtter de laboratorier, der ønsker at blive akkrediteret til fremstilling af certificerede referencematerialer.

Yderligere information

Poul Erik Poulsen

Tlf.: 77 33 95 63

pep@danak.dk

Erik Øhlenschlæger

Tlf.: 77 33 95 60

eoe@danak.dk

International aftale om inspektionscertifikater

Inspektionscertifikater med DANAK-logo anerkendes nu i Europa.

DANAK's direktør Jesper Høj underskrev ved EA-generalforsamlingen i november 2004 EA MLA-aftalen om gensidig anerkendelse af inspektionscertifikater.

DANAK's underskrivelse af EA MLA-aftalen betyder, at de øvrige akkrediteringsorganer i Europa nu anerkender de inspektionsrapporter, som udstedes af inspektionsorganer akkrediteret af DANAK. Akkrediteringsorganerne er forpligtet til over for deres erhvervsliv og nationale myndigheder at informere om troværdigheden af akkrediterede inspektionsrapporter og herunder også rapporter med DANAK-logo.

Ved EA evalueringen af DANAK i februar 2004 blev DANAK's procedurer for akkreditering gennemgået i detaljer og teamet overværede, at DANAK gennemførte to tilsynsbesøg hos inspektionsvirksomheder.

EA-teamet vurderede, at DANAK opfylder de internationale krav for bedømmelse af inspektionsvirksomheder, og deres rapport er nu godkendt af EA.

Yderligere information

Vagn Andersen
Tlf.: 77 33 95 36
va@danak.dk

Internationalt nyt

ILAC og IAF afholdt i oktober måned den årlige akkrediteringskonference i Cape Town, Sydafrika, med over 300 deltagere.

Det væsentligste formål med det internationale samarbejde mellem akkrediteringsorganerne er at:

tilbyde erhvervsliv og myndigheder en global infrastruktur, der sikrer troværdig bedømmelse af, om produkter og ydelser opfylder aftalte krav eller lovkrav.

Hvis dette mål skal realiseres, skal akkrediterings-systemet være udbygget globalt, og erhvervsliv og myndigheder skal have tillid til akkrediterede rapporter og certifikater.

På konferencen blev der bl.a. truffet følgende beslutninger, som skal bidrage til at realisere formålet:

- Der blev underskrevet en aftale mellem UNIDO, ILAC og IAF om at bistå udviklingslandene med opbygning af institutioner og teknisk kompetence på akkrediteringsområdet. Højnelse af udviklingslandenes tekniske kompetence skal bidrage til deres økonomiske udvikling og samtidig bidrage til at fjerne tekniske handelshindringer i den globale handel. UNIDO er FN's organisation for industriel bistand til udviklingslandene.

- IAF-aftalen om gensidig anerkendelse af akkrediterede certifikater blev udvidet til også at omfatte akkrediterede miljøcertifikater og akkrediterede produktcertifikater. Hidtil har IAF-aftalen kun omfattet kvalitetsstyringssystemer.

Udvidelsen af IAF MLA-aftalen indebærer, at akkrediterede certifikater (QMS, EMS og Produkter) med DANAK-logo nu anerkendes på lige fod med nationale certifikater i ca. 15 lande uden for Europa, primært i Fjernøsten og Nordamerika.

- ILAC-aftalen om gensidig anerkendelse af akkrediterede rapporter og certifikater blev udvidet med Malaysia, Indonesien, Slovenien, Grækenland og Rumænien. Dermed har 46 akkrediteringsorganer fra 37 lande underskrevet aftalen.

Aftalen om gensidig anerkendelse af akkrediterede certifikater underskrives af stadig flere nationale akkrediteringsorganer, og det viser, at den globale anerkendelse af akkreditering udbredes.

På det politiske plan er der også øget fokus på brug af akkreditering som middel til fjernelse af tekniske handelshindringer. Både i WTO (World Trade Organisation) og i EU Kommissionen foregår der drøftelser om øget brug af akkreditering, bl.a. fordi EA, ILAC og IAF er nået langt i opbygningen af et globalt system, som arbejder ensartet.

Yderligere information

Vagn Andersen
Tlf.: 77 33 95 36
va@danak.dk

Bedriftssundhedstjenester

Med vedtagelsen af ændring af arbejdsmiljøloven er der fastlagt en afvikling af virksomhedernes pligt til at være tilsluttet en bedriftssundhedstjeneste. Der er i den forbindelse foretaget nogle justeringer af bekendtgørelsen om bedriftssundhedstjenester, og herunder om godkendelse og kontrol.

Der kan således ikke godkendes nye bedriftssundhedstjenester efter 1. januar 2005 og kravene til de godkendte bedriftssundhedstjenester er på flere punkter blevet ændret. Det er endvidere fastlagt, hvor mange kontrolbesøg DANAK skal gennemføre hos bedriftssundhedstjenesterne

frem til ordningen helt er afviklet ved udgangen af 2008.

Kontrolbesøgene skal afvikles ved besøg på bedriftssundhedstjenestens kontor for verifikation af, at kravene i bekendtgørelsen er overholdt. Der vil derimod ikke længere skulle gennemføres besøg på en af virksomhederne, der er tilsluttet bedriftssundhedstjenesten.

Yderligere information

Leif Funch
Tlf.: 77 33 95 44
lfu@danak.dk

CE-mærkning af byggevarer

Byggevedirektivet

Byggevedirektivet blev implementeret i 1998 med det hovedformål at sikre, at barrierer og handelshindringer fjernes mellem EU-landene, sådan at byggevarer frit kan omsættes og anvendes i alle EU-lande, såfremt de er CE-mærkede. Kravet om CE-mærkning er obligatorisk og gælder også, når en vare 'kun' markedsføres i produktionslandet. Direktivet handler om, hvordan harmoniseringen af tekniske specifikationer, prøvninger og prøvningsmetoder samt overensstemmelsesvurderinger gennemføres som dokumentation for, at byggevarer lever op til 6 væsentlige krav vedrørende:

- Mekanisk modstandsdygtighed og stabilitet
- Brandsikring
- Sundhed og miljø
- Sikkerhed ved anvendelsen
- Støj
- Energi

De væsentlige krav er også udgangspunktet for udarbejdelsen af de planlagte 500 produktstandarder, der skal afløse nationale standarder for byggevarer. Produktstandarder indeholder mindstekrav, som kan anvendes i medlemslandenes byggelovgivning. Det har dog aldrig været hensigten, at de enkelte landes Bygningsreglementer også skal harmoniseres. Dette betyder, at selv om en vare er CE-mærket, kan der eksistere nationale byggebestemmelser, der bevirker, at denne vare kun har en begrænset anvendelse i enkelte medlemslande – f.eks. kan et CE-mærket vindue med enkelt glaslag kun anvendes i danske bygninger, hvor der ikke er varmeisoleringskrav.

CE-mærket skal altså ikke opfattes som et kvalitetsmærke, men en adgang for fabrikanter til markedsføring af deres produkter i EU og samtidig et signal til forbrugere om, at varen opfylder krav i produktstandarder.

Forudsætning for CE-mærkning

De harmoniserede produktstandarder indeholder et sæt bestemmelser for, hvorledes en fabrikant kan erklære overensstemmelse med direktivets krav. Der er fire overordnede niveauer, der spænder fra en fabrikanterklæring til akkrediteret produktcertificering. Hvilket

'system' der gælder for de enkelte produkter, bliver besluttet af 'Det stående Byggeudvalg' og fastholdt i Kommissionsbeslutning, der offentliggøres i EF-Tidende.

Overensstemmelsessystemer

For at sikre en fælles forståelse mellem Kommissionen og medlemsstaterne om implementering af direktivet, er der udarbejdet en række Guidance Papers, der bl.a. også omhandler fabrikanters og notificerede organers rolle i forbindelse med overensstemmelseserklæringer. Guidance Papers kan findes på Kommissionens database Nando-CPD (www.europa.eu.int/comm/enterprise/nando-is/cdp/home/index.cfm).

Notificerede organer

Det er i Danmark akkrediterede prøvnings-, inspektions- og certificeringsorganer, der har ansøgt DANAK om en bemyndigelse til at løse opgaver i forbindelse med overensstemmelsesvurderinger med henblik på CE-mærkning.

Hvem er notificeret

Der findes på Nando-CPD en database over notificerede organer i EU. Nando-CPD giver bl.a. mulighed for at søge på standardniveau eller efter nationale notificerede organer (NB). Det er væsentligt at bemærke, at Kommissionen kun optager notificerede organer i databasen, når de udfører opgaver iht. harmoniserede produktstandarder. Det har tidligere været praksis at optage NB, der udførte opgaver iht. præstandarder (prEN), men dette var fra foråret 2004 ikke længere muligt.

DANAK har gennem bkg. 229 fra det tidligere By- og Boligministerium mulighed for at bemyndige organer til opgaver, de er akkrediteret til. Derfor vil DANAK's hjemmeside indeholde en liste over de af DANAK bemyndigede organer. Heraf vil nogle så på sigt blive optaget på Nando-CPD, når standarderne bliver harmoniserede.

Yderligere information

Inge-Lise Clausen
Tlf.: 77 33 95 43
ilc@danak.dk

Overgang til ny ISO/IEC 17025

Ny udgave af DS/EN ISO/IEC 17025 forventes fortsat udgivet i andet kvartal af 2005.

ILAC har på sin generalforsamling den 10. og 12. oktober 2004 besluttet, at der vil være en overgangsperiode på 2 år fra udgivelsen. Herefter vil akkreditering til den eksisterende udgave ikke længere være acceptabel.

Da ændringerne, som nævnt i sidste nr. af DANAK-Nyt, er af meget begrænset omfang, forventes laboratorierne generelt kun at skulle bruge få ekstra ressourcer for at opfylde de nye krav.

Oversættelse vil blive igangsat i begyndelsen af 2005, og en dansk version af ISO 17025 forventes udgivet umiddelbart efter udgivelsen af den engelsksprogede udgave. I oversættelsesprocessen vil der også blive set på forkerte eller uklare formuleringer, som er konstateret i den eksisterende udgave.

Yderligere information
Allan Muncik
Tlf.: 77 33 95 45
amu@danak.dk

Nyt fra DANAK's sektorudvalg for kalibrering

På sektorudvalgets møde 9. november 2004 blev der orienteret om akkreditering til certificering af referencematerialer og om akkreditering til kalibrering med fleksibelt akkrediteringsområde, som blev behandlet af ILAC's generalforsamling og akkrediteringskomite og af EA's laboratoriekomite. Møderne er omtalt i dette nummer af DANAK-Nyt. DANAK's politik på områderne (se DANAK-Nyt, december 2002 og juni 2004) harmonerer med beslutningerne i ILAC og EA.

Referaterne fra sektorudvalgets møder vil fremover blive offentliggjort på DANAK's hjemmeside.

Yderligere information
Poul Erik Poulsen
Tlf.: 77 33 95 63
pep@danak.dk

NYE ELLER REVIDEREDE DOKUMENTER FRA EA (EUROPEAN CO-OPERATION FOR ACCREDITATION)

Alle dokumenterne kan hentes på EA's hjemmeside under www.european-accreditation.org/documents.

Ref. No	Titel	Udgivet	Status
EA-1/01	EA Publications (list of all EA-publications) (Rev. 36)	Nov. 2004	Revideret
EA-1/05	Contact Persons of EA Members, Associate Members, Contracts of Co-operation and observers (Rev. 02.11.04)	Nov. 2004	Revideret
EA-1/06	EA Multilateral Agreement (Rev. 02)	June. 2004	Revideret
EA-1/08	EA Multi and Bilateral Agreement Signatories (Rev. 08)	Oct. 2004	Revideret

DANAK'S KURSER OG KONFERENCER

Yderligere information: DANAK 's kursusprogram (vedlagt) og DANAK 's hjemmeside – www.danak.dk.

Dato	Titel	Sted	Min./maks. antal	Sidste frist for tilmeld.
06.04.05	Anvendelse af EDB i akkrediterede laboratorier	DANAK Skovlunde	18/20	23.03.05
13.04.05	Laboratoriedag	Byggecentrum Middelfart	-	13.02.05
23.05.05-25.05.05	Grundkursus	Hjalet Vordingborg	18/20	23.03.05

Yderligere information: Karin-Ulla Thaysen: kt@danak.dk

NYE AKKREDITERINGER *Perioden fra 27. maj – 16. november 2004*

Certificering og inspektion:

Personcertificering: Akkr.nr.

3007 Nordisk Svejse Kontrol A/S
Certificering af svejsere

Produktcertificering: Akkr.nr.

7015 DB-Kontrol, Dyrenes Beskyttelse
Certificering af overensstemmelse mellem husdyrproduktion og specifikationer.

7016 DS Certificering, Dansk Standard
Produktcertificering iht. BRC-Food og BRC Emballage

Prøvning, kalibrering og prøvetagning:

Prøvning og prøvetagning: Akkr.nr.

458 Energi E2, Kemisk analyse af spildevand og måling af emissioner

Kalibrering: Akkr.nr.

469 Buhl & Bønsøe A/S
Kalibrering af måleudstyr

Sundhedsområdet:

460 Århus Sygehus, Klinisk biokemiske analyser og blodprøvetagning

1001 Amtssygehuset i Gentofte
Klinisk biokemiske analyser samt blodprøvetagning

DANAK

Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond
Dyregårdsvej 5B
2740 Skovlunde
Tlf: 7733 9500
Fax: 7733 9501
www.danak.dk
danak@danak.dk

DANAK – Dansk Akkreditering – tilbyder akkreditering til virksomheder, der ønsker anerkendelse nationalt og internationalt af deres prøvnings- og kalibreringsydelser samt certificeringsaktiviteter og inspektion.

DANAK-NYT
Udgiver: DANAK

Ansvarshavende:
Jesper Høj, DANAK

Redaktion:
Inge-Lise Clausen, DANAK

Grafisk og teknisk produktion:
Brandt & Co.

Oplag: 2.000
Yderligere eksemplarer af DANAK-NYT kan rekvireres hos Karin-Ulla Thaysen, kt@danak.dk, tlf. 7733 9534 eller printes fra www.danak.dk.

DANAK-personalia

Tiltrådt:

Kirsten Grandahl
1. august 2004
Sekretær
Certificering og inspektion



Fratrådt:

Hanne Christensen
30. september 2004
Ledende assessor – Miljø og fødevarerprøvning samt sundhedsområdet

Niels Rudolph Hartmann
31. oktober 2004
Ledende assessor – Fysisk prøvning og kalibrering